

Blaskó Artur: Minek ezt az ügyet mégegyszer idehozni.

Elnök: Kötelességem ezt felemlítenem, mert ellenindítvány is van és tisztaba kell hozni a kérdést.

Felteszem a kérdést aképpen, hogy azok, akik a 250 milliós, vagyis az előterjesztett költségvetési tétel mellett foglalnak állást, méltóztassanak felállani. (Megtörténik.)

Friedrich István: Ez nem zárja ki a másik indítványt.

Blaskó Artur: Minek ezt mégegyszer idehozni.

Elnök: Akik nem fogadják el ezt a költségvetési tételt, méltóztassanak felállani. (Megtörténik.) Tizenhárman a költségvetési tétel mellett szavaztak és tizen ellene. Tehát a költségvetési tétel bennmarad. Hansúlyozom azonban, hogy ez mint külön tárgy fog a közgyűlés elé kerülni.

Büchler József: Tiszta bürokrácia.

Elnök: S miután nyaraltatásról van szó, tessék a tanácsnok úrnak tudomásul venni, hogy ezt sürgősen kell elintézni.

Büchler József: Majd télen nyaraltatják a gyermekeket.

Joanovich Pál: Még egy kérdésem van itt a vegyeseknél. A 6. cím alatt látom beállítva a munkaes keresetnélkül szűkölködők egyszeri rendkívüli segélyét. Felteszem a kérdést, hogy ez az az összeg-e, amit már kifizettünk?

Liber Endre tanácsnok: Ez az.

Joanovich Pál: Köszönöm.

Lázár Ferenc: Nem ilyen címen szavaztuk meg.

Csupor József tanácsnok: A miniszter nem járult hozzá a határozathoz.

Elnök: Következik a VII. csoport: Közművelődés, I. fejezet: Fővárosi nyilvános könyvtár.

Eber Antal: T. Pénzügyi Bizottság! Én ehhez a tételhez, amely aránylag elég magas, 8 milliárdos kiadást jelent, csak abból a szempontból vagyok bátor felszólalni, hogy az ilyen fővárosi könyvtárnak fenntartása milyen célt szolgál a sok egyéb könyvtár mellett. Egyáltalában azt lehet mondani, hogy bizonyos hiba ezeknek a könyvtáraknak decentralizációja, mint ahogyan ez nálunk észlelhető, hogy a legkülönbébb könyvtárakat tartják fenn, az egyetemi könyvtárt, a múzeumi könyvtárt, az akadémiai könyvtárt, és így tovább, ami azután végeredményben mind felesleges személyi kiadásokat okoz.

Ezzel szemben egy ilyen fővárosi könyvtárnak fentartása két szempontból bírhat jelentőséggel. Az egyik szempont az, hogy valamely olyan speciális szakot ápol és művel, amelyet esetleg a többi generális könyvtárakban elhanyagolnak. Másrészt pedig, hogyha, mint itt is fennáll az eset, hogy vannak fiókönyvtárak, amelyekben a szépirodalmi munkák olvasása áll rendelkezésére az illető kerületbeli lakoságnak, ezt az utóbbi célt meg tudom érteni, mert ezt a központi állami és egyéb könyvtárak megvalósítani nem tudják. Ha azonban a főváros egy speciális tartalmú könyvtárat tart fenn, akkor szerény vélekedésem szerint annak irányát és tartalmát körül kellene határolni, ezt valakinek meg kellene állapítani, annak valami értelmének kellene lenni. Ezt pedig én az utóbbi napokban szerzett tapasztalataim alapján nem látom.

Amikor a közoktatási költségvetéssel foglalkoztam, akkor beküldtem a fővárosi könyvtárba azért, hogy az általam összegyűjtött adatokat összehasonlítsam más nagy városoknak, nevezetesen Bécs és

Berlin városoknak költségvetési adataival. És akkor kiderült, hogy ezek a költségvetések nincsenek meg a főváros könyvtárában. Sőt azt a felvilágosítást adták, hogy a főváros statisztikai hivatala sem küldi meg kiadványait ennek a fővárosi könyvtárnak.

Hát engedelmet kérek, hogyha ezektől a fiókönyvtáraktól eltekintve, valami jelentősége van ennek a fővárosi könyvtárnak, amely, ismétlem, igen nagy, 8 milliárd kiadással jár, akkor ennek legnagyobb jelentősége az lenne, hogy a fővárosi közigazgatásba tartozó kommunális és kommunálszociális kérdéseknek speciális munkái legyenek ebben a könyvtárban képviselve. De a minimális követelmény az lenne, hogy más nagyvárosoknak költségvetései, zárószámadásai, jelentései, minden ponton rendelkezésre álljanak. Mert aki egy városi kérdést kutat, az természetesen egészen őszintészerűleg a fővárosi könyvtárba megy és el sem tudja képzelni, hogy ezek a dolgok ott nincsenek.

Én nem tudom akkor — méltóztassék felvilágosítást adni erre vonatkozólag — mi ennek a fővárosi könyvtárnak rendeltetése, eltekintve a fiókönyvtáraktól. Mert hiszen itt ebben a költségvetésben is nem kevesebb, mint 790 millió korona többlet van az előző évvel szemben új könyveknek beszerzésére és pusztán annak, hogy ott a könyvtárakok saját egyéni felfogásuk szerint . . .

Lázár Ferenc: Konkurenciát akarnak csinálni az államnak.

Eber Antal: . . . az egyetemi és akadémiai könyvtárakban már amúgy is meglévő könyveket beszerezzenek, ennek semmi értelme nincs.

Egyáltalában azt a sajnálatos körülményt lehet konstatálni, hogy ezek az egyes intézmények, mint önálló autonóm egységek fejlődnek ki. Megalapítottak, azután van egy igazgatójuk. Mint tudjuk, az első igazgatója a fővárosi könyvtárnak valami Szabó nevű szociológus volt s akkor volt egy szociológiai könyvtár. Erre ráépítettek szépirodalmi könyveket s aztán, amint a könyvtárakok változnak, aszerint változik a dolog. A vége az, hogy ez minden évben több kiadással jár.

Szerintem teljesen nonszensz, hogy egy ilyen könyvtárban a városi ügyekre vonatkozó legminimálisabb dolog is hiányzik, amelyet pláne nem is pénzért, hanem ingyen, egyszerű levél ellenében lehetne megkapni. Ezek öncélú intézmények, ezek önálló külön életet élő intézmények, amelyek szerintem mind a dezorganizáció képét mutatják, amire már rámutattam.

Ugyanez van a statisztikai hivatalnál. Van egy statisztikai hivatalunk, amelyben semmiféle közgazdasági, vagy szociális kérdés feldolgozás tárgyát nem képezi, ahol megjelennek heti, havi kiadványok, amelyeket majdnem teljesen értéktelennek kell tekinteni, — mint már egyszer ebben a bizottságban voltam bátor elmondani, — ahol minden héten ki vannak mutatva a betegségek, de ahol például a munkanélküliségről, a munkanélküliség elemeinek feldolgozásáról, a dekonjunktúra statisztikai megvilágításáról, minderről szó sincs. Ellenben az intézmény tovább fejlődik, évről-évre több költséget okoz és mindenki önállóan vezeti ezeket a dolgokat.

Azt gondolom, hogyha már 8 milliárd költséget megszavazunk s ennek megtagadása olyan felelősséget jelentene, amelyet elvállalni nem lehet, mert végre is kulturális kiadásokról van szó, de azt gondolom, amikor ilyen büdzsét terjeszt elő az illető hivatal, méltóztassék programot adni, ezt a feladatát meg-